

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1678

Vragen van de leden **Podt** (D66), **Ceder** (ChristenUnie), **Koekkoek** (Volt), **Jasper van Dijk** (SP), **Simons** (Bij1), **Piri** (PvdA) en **Kuzu** (DENK) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *afwijzingen kort verblijf familieleden Syrische Nederlanders* (ingezonden 12 januari 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 februari 2022).

Vraag 1

Hoeveel aanvragen zijn in de afgelopen vijf jaar gedaan voor een kort verblijf in Nederland door Syriërs via een «bewijs garantstelling en particuliere logiesverstrekking»?

Antwoord 1

Ingevolge artikel 14 van de (EU) Visumcode¹ moeten aanvragers van een kort verblijf (Schengen)visum aantonen dat zij over voldoende middelen van bestaan beschikken voor de kosten van de (retour)reis en de kosten van het verblijf in Nederland. Een visumaanvrager kan dit ook aantonen met een «bewijs van garantstelling en/of particuliere logiesverstrekking» door een solvabele derde, bijvoorbeeld de referent in Nederland. Er is geen overzicht beschikbaar hoe vaak een dergelijk «bewijs van garantstelling en/of particuliere logiesverstrekking» is gebruikt, maar dit formulier wordt voornamelijk gebruikt voor het verblijfsdoel «familiebezoek». In de afgelopen vijf jaar (periode 01-01-2017 t/m 31-12-2021) zijn er 1.958 visumaanvragen voor kort verblijf ingediend met als verblijfsdoel «familiebezoek», door aanvragers met de Syrische nationaliteit (zie cijfers in bijlage 1, figuur 2).

Vraag 2

Bij hoeveel van deze aanvragen voldeed de aanvrager aan de gestelde voorwaarden?

Antwoord 2

In de periode van 01-01-2017 t/m 31-12-2021 zijn er 9.222 visumaanvragen ingediend door personen met de Syrische nationaliteit, waarvan 4.143 zijn ingewilligd (een inwilligingspercentage van ongeveer 45%). Voor specifiek het

¹ Verordening (EG) nr. 810/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot vaststelling van een gemeenschappelijke visumcode

verblijfsdoel «familiebezoek» zijn er in deze periode 1.958 visumaanvragen ingediend door personen met de Syrische nationaliteit, waarvan 497 aanvragen zijn ingewilligd (ongeveer 25%). T.a.v. de ingewilligde aanvragen is geoordeeld dat aan de bepalingen van de Visumcode is voldaan.

Vraag 3

Wat was het afwijzingspercentage van aanvragen voor kort verblijf voor alle nationaliteiten? Wat is het afwijzingspercentage voor aanvragen voor kort verblijf specifiek voor Syriërs? Wat is het afwijzingspercentage voor aanvragen kort verblijf voor Syriërs die aan alle gestelde voorwaarden voldoen?

Antwoord 3

In de periode van 01-01-2017 t/m 31-12-2021 was het weigeringspercentage van alle visumaanvragen wereldwijd (ongeacht nationaliteit en verblijfsdoel) ongeveer 13%. Het weigeringspercentage voor personen in bezit van de Syrische nationaliteit (ongeacht verblijfsdoel) in deze periode bedroeg afgerond 55%.

Aanvragen voor een (Schengen) visum kort verblijf (max. 90 dagen per periode van 180 dagen) worden getoetst overeenkomstig de bepalingen van de Visumcode. Als aan alle voorwaarden (inclusief tijds terugkeer, het niet gesignaleerd staan ter fine van weigering en er geen bezwaar van een andere lidstaat bestaat tegen de komst van de aanvrager) wordt voldaan, wordt een aanvraag ingewilligd. Het afwijzingspercentage van 55% betreft derhalve uitsluitend aanvragen waarbij niet aan alle voorwaarden werd voldaan. Zie bijlage 1, figuren 5 en 6 voor de gebruikte weigeringsredenen voor afgewezen visumaanvragen van personen in het bezit van de Syrische nationaliteit in de periode van 1-1-2017 t/m 31-12-2021. Vaak worden meerdere weigeringsredenen gebruikt voor een visumaanvraag omdat er sprake is van een combinatie van weigeringsgronden.

De meest voorkomende weigeringsgronden voor Syrische aanvragers zijn:

1. Binding land herkomst onvoldoende
2. Terugkeer niet aannemelijk
3. Onvoldoende informatie verschaft
4. Hoofdverblijf in NL niet bewezen of (in geval van het verblijfsdoel familiebezoek) relatie referent niet aangetoond
5. Nagelaten documenten te overleggen

Bovengenoemde weigeringsgronden zijn overigens ook de meest gebruikte weigeringsgronden voor andere nationaliteiten. In bijlage 2 vindt u een nadere omschrijving van de weigeringsgronden.²

Vraag 4

Kunt u aangeven om welke redenen aanvragen, die aan alle voorwaarden voldoen, alsnog worden afgewezen? Speelt het «vestigingsgevaar» hierin een rol?

Antwoord 4

Zie ook het antwoord op vraag 3. Eén van de criteria voor het verlenen van een (Schengen) visum kort verblijf is inderdaad of de aanvrager het voornemen heeft het grondgebied van de lidstaten te verlaten vóór de geldigheidsduur van het aangevraagde visum verstrijkt. Hiervoor wordt onder meer gekeken naar de sociaaleconomische binding van betrokkene met het land van herkomst en/of bestendig verblijf. Dit wordt beoordeeld op individuele merites aan de hand van het aanvraagdossier.

Vraag 5

Betekent de oorlogssituatie in Syrië dat voor inreizende familieleden in alle gevallen wordt aangenomen dat er geen of slechts een zwakke sociaal en economische band met het land van herkomst of verblijf bestaat? Bestaat een interne werkinstructie waarin dit is uitgewerkt? Zo ja, wilt u deze aan de Kamer doen toekomen?

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Antwoord 5

Nee, zie ook het antwoord op vraag 4. In algemene zin is de burgeroorlog in Syrië uiteraard van grote invloed op de sociaaleconomische omstandigheden van Syriërs. Alle visumaanvragen worden echter op hun eigen merites beoordeeld overeenkomstig de bepalingen van de Visumcode. De meeste visa van Syriërs worden aangevraagd vanuit (buur)landen uit de regio, waarbij geldt dat sommige Syriërs hiervoor op en neer reizen vanuit Syrië en anderen zich (al dan niet tijdelijk) in deze landen hebben gevestigd.

Vraag 6

Bent u het eens dat, als aanvragers aan alle voorwaarden voldoen, het uitgangspunt dient te zijn dat de vergunning wordt verleend, tenzij er zwaarwegende redenen zijn dit niet te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Ja. Het uitgangspunt is inderdaad dat een visum kan worden verleend als aan alle voorwaarden van de Visumcode wordt voldaan. Indien niet aan alle voorwaarden wordt voldaan biedt de Visumcode op grond van artikel 25 aan lidstaten de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen een territoriaal beperkt «kort verblijf» visum te verstrekken voor de duur van maximaal 90 dagen in een periode van 180 dagen, wanneer zij dat op humanitaire gronden, vanwege het nationale belang of gelet op internationale verplichtingen, noodzakelijk achten. Dit artikel biedt echter geen ruimte om af te wijken van de voorwaarde dat het voornemen moet bestaan om het grondgebied van de lidstaten tijdig te verlaten. Nederland verstrekt daarom geen (territoriaal beperkte) Schengenvisa voor kort verblijf aan personen als ten tijde van de beoordeling van de visumaanvraag gerede twijfel bestaat aan de tijdige terugkeer na afloop van hun visum.

Vraag 7

Bent u ook van mening dat elke aanvraag individueel moet worden beoordeeld? Zo ja, kunt u aangeven en onderbouwen of dat de afgelopen jaren ook de praktijk is geweest? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe verklaart u dan dat er zoveel aanvragen worden afgewezen, terwijl wel aan alle voorwaarden wordt voldaan?

Antwoord 7

Ja, zie ook de antwoorden op vraag 4 en vraag 5. Visumaanvragen worden op hun eigen merites beoordeeld. Dat is het uitgangspunt en de staande praktijk bij de beoordeling van (Schengen)visumaanvragen voor kort verblijf. Het algemene gemiddelde weigeringspercentage bij visumaanvragen voor NL bedroeg in de periode van 01-01-2017 t/m 31-12-2021 ongeveer 13%. Voor aanvragers met de Syrische nationaliteit bedroeg het weigeringspercentage 55%. Zoals figuur 5 in bijlage 1 laat zien is daarbij vaak sprake van onvoldoende binding met het land van herkomst of bestendig verblijf en twijfel aan tijdige terugkeer.

Vraag 8

Erkent u dat er objectieve belemmeringen bestaan voor het uitoefenen van het gezins- of familieleven voor Syriërs die hier asiel hebben gekregen? Erkent u dat een kort bezoek naar Nederland de enige mogelijkheid kan zijn waarop mensen elkaar kunnen zien of deel uit kunnen maken van belangrijke levensgebeurtenissen?

Antwoord 8

Voor de beantwoording van deze vraag is het belangrijk om onderscheid te maken tussen gezinsleden en overige familieleden van Syrische Nederlanders/ statushouders. Gezinsleden (partners, minderjarige kinderen en afhankelijke meerderjarige kinderen) kunnen op basis van gezinshereniging (reguliere gezinshereniging of gezinshereniging in het kader van nareis asiel) naar Nederland komen, hiervoor kan een lang verblijf visum worden aangevraagd. In de Nederlandse situatie is dat een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv). Voor gezinsleden is er derhalve geen belemmering. Voor overige familieleden geldt dat zij voor een bezoek aan Nederland een (Schengen) visum kort verblijf moeten aanvragen waarbij getoetst wordt aan de voorwaarden zoals beschreven in de Visumcode.

Vraag 9

Bent u van mening dat de menselijke maat voldoende wordt toegepast bij het beoordelen van deze visumaanvragen?

Antwoord 9

Ja. Zie ook het antwoord op vraag 6 v.w.b. de mogelijkheid in uitzonderlijke gevallen een visum te verstrekken op humanitaire gronden. Personen die om humanitaire redenen moeten reizen zijn gedurende de coronapandemie bovendien uitgezonderd van het EU-inreisverbod.

Vraag 10

Wat kunnen Syriërs, die aan alle voorwaarden voldoen om hun familieleden uit te nodigen voor kort verblijf, doen om te zorgen dat zij hun familieleden alsnog kunnen zien?

Antwoord 10

Een Syrische Nederlander of (asiel) statushouder kan een visumaanvraag voor een familielid ondersteunen d.m.v. een «bewijs van garantstelling en/of particuliere logiesverstrekking», maar bij de beoordeling van de visumaanvraag zullen onder andere ook de individuele omstandigheden van de visumaanvrager worden betrokken, om te beoordelen of tijdige terugkeer aannemelijk is. Indien aan alle bepalingen van de Visumcode wordt voldaan, wordt een visum verleend.

Zie het antwoord op vraag 8 voor de overige mogelijkheden.

Bijlagen:

1. Cijfers
2. Een overzicht met een omschrijving en toelichting per weigeringsreden

Bijlage 1: Cijfers

Figuur 1: Totaal aantal aanvragen voor een kort verblijf (Schengen) visum per jaar van aanvragers met de Syrische nationaliteit, voor alle verblijfsdoelen.

Figuur 2: Aantal aanvragen voor een (Schengen) visum kort verblijf per jaar van aanvragers met de Syrische nationaliteit met verblijfsdoel «familiebezoek».

Figuur 3: Aantal ingewilligde visa (inclusief VTBG) voor een (Schengen) visum kort verblijf per jaar van aanvragers met de Syrische nationaliteit, voor alle verblijfsdoelen.

Figuur 4: Aantal ingewilligde visa (inclusief VTBG) voor een (Schengen) visum kort verblijf per jaar van aanvragers met de Syrische nationaliteit met verblijfsdoel familiebezoek.

Figuur 5: Aantal keer dat een weigeringsreden is gebruikt in geweigerde aanvragen van 1-1-2017 t/m 31-12-2021 van aanvragers met de Syrische nationaliteit voor alle verblijfsdoelen gezamenlijk.

Reden	Aantal visumaanvragen
Terugkeer niet aannemelijk	4.512
Binding land herkomst onvoldoende	4.508
Onvoldoende informatie verschaft	4.174
Hoofdverblijf in Nld niet bewezen	1.292
Nagelaten documenten te overleggen	773
Onvoldoende financiële middelen betrokkene	733
Twijfel echtheid documenten	575
Relatie referent niet aangetoond	574
Hotelreservering vervallen	444
Doel vervallen	331
Onvoldoende financiële middelen referent	321
Onvoldoende expertise	111
Vliegreservering vervallen	86
Reisdoel geen verband bedrijfsactiviteiten	59
Verblijfstitel is te kort geldig	56
Referent kent betrokkene (bijna) niet	47
Schade buitenlandse betrekkingen	45
Referent in gebreke gebleven	28
Afwijgrond Volksgezondheid ten tijde van COVID-19	27
MVV procedure	24
Valse verklaring	16
Referent verwacht betrokkene niet	13
Reisdoel correspondeert niet met referent	11
Voorgenomen bezoek gaat niet door	10
Geen geldige reisverzekering	9
Reisdoel buiten Schengengebied	8
Onvoldoende middelen koop goederen	7
Aanvraag op voorhand	5
Illegaal verbleven in Schengen	5
Niet verschenen voor nader interview	5
R04/38 Reis/verblijf met EU-onderdaan niet aanget.	5
Valse documenten betrokkene	5
R04/38 Relatie met EU-onderdaan niet aangetoond	4
Doorreis is niet gewaarborgd	3
Dummy weigeringsreden t.b.v. MVV's	3
Internationale betrekkingen schaden	3
R04/38 Misbruik vrije verkeer	3
Referent garant voor meer personen	3
SIS signalering	3
Referentverklaring wijkt af	2
Falsificatie, verklaring deskundige	1
Falsificatie, verklaring verstreckende autoriteit	1
Falsificatie, wijzigingen aangebracht	1
Geen handelsvergunning	1
Geen tewerkstellingsvergunning	1
R04/38 Ernstige bedreiging openbare orde	1
Reeds 90 dagen verbleven	1
Referent stelt geen prijs op komst	1
Strafbare feiten beqaan	1
Valse documenten referent	1

Figuur 6: Aantal keer dat een weigeringsreden is gebruikt in geweigerde aanvragen van aanvragers met de Syrische nationaliteit met verblijfsdoel «familiebezoek».

Reden	Aantal visumaanvragen
Binding land herkomst onvoldoende	1.377
Terugkeer niet aannemelijk	1.370
Onvoldoende informatie verschaft	1.237
Relatie referent niet aangetoond	515
Nagelaten documenten te overleggen	367
Onvoldoende financiële middelen betrokkene	346
Onvoldoende financiële middelen referent	299
Hoofdverblijf in Nld niet bewezen	138
Twijfel echtheid documenten	81
Doel vervallen	40
MVV procedure	19
Referent kent betrokkene (bijna) niet	18
Afwisgrond Volksgezondheid ten tijde van COVID-19	15
Referent in gebreke gebleven	15
Hotelreservering vervallen	12
Schade buitenlandse betrekkingen	12
Verblijfstitel is te kort geldig	8
Vliegreservering vervallen	7
R04/38 Reis/verblijf met EU-onderdaan niet aanget.	3
R04/38 Relatie met EU-onderdaan niet aangetoond	3
Referent garant voor meer personen	3
Valse verklaring	3
Geen geldige reisverzekering	2
Internationale betrekkingen schaden	2
Aanvraag op voorhand	1
Doorreis is niet gewaarborgd	1
Falsificatie, verklaring deskundige	1
Falsificatie, verklaring verstrekkende autoriteit	1
Geen tewerkstellingsvergunning	1
Illegaal verbleven in Schengen	1
Niet verschenen voor nader interview	1
Onvoldoende expertise	1
R04/38 Misbruik vrije verkeer	1
Reisdoel buiten Schengengebied	1
Reisdoel correspondeert niet met referent	1
Reisdoel geen verband bedrijfsactiviteiten	1
SIS signalering	1
Valse documenten betrokkene	1
Valse documenten referent	1